УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Датум:	

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ,
КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

IПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовао комисију

Одлуком Научно-наставног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду, донетој на седници одржаној 26. марта 2014. године,образована је комисија за оцену подобности докторантаВладимира Вукомановића Растегорца и теме докторске дисертације под називом„Језик и стил поезије за децу предзмајевског периода“.

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1.	Александар Милановић, ванредни професор, српски језик, 11. март 2014, Филолошки факултет, Београд
2.	Јелена Јовановић Симић, ванредни професор, српски језик, 27. октобар 2010, Филолошки факултет, Београд.
3.	Исидора Бјелаковић, доцент,српски језик, 16. новембар 2012, Филозофски факултет, Нови Сад

IIБИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Владимир Вукомановић Растегорац рођен је у Краљеву 1986. године. Филолошки факултет (студијска група: Српски језик и књижевност) уписао је 2005. године, а завршио 2010. године као прводипломирани у генерацији са просеком 9,63. Фонд „Владан Недић” при Катедри за српску књижевност са јужнословенским књижевностима доделио му је награду „Владан Недић” (2006) за најбољи семинарски рад из области проучавања народне књижевности („Пророчанства у епици”), а Катедра за српски језик са јужнословенским језицима награду „Петар Ђукановић” (2009) за најбољи семинарски рад из области дијалектологије („Говор села Отрока”). Био је стипендиста Фонда за младе таленте (2009/10) и Фондације за развој научног и уметничког подмлатка (2010/11, 2011/12) Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Сада је студент четврте године докторских студија на Филолошком факултету, студијски програм Језик књижевност, култура, модул Српски језик (положио све испите са просечном оценом 9,88). Од марта 2012. запослен на Учитељском факултету Универзитета у Београду као сарадник, а од октобра 2013. као асистент, за предмет Методика наставе српског језика и књижевности.

IIIБИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

1. „Фонетски и фонолошки систем говора села Отрока”, у: *Српски језик*, бр. XVII, Београд, 2012, стр. 613–628.
2. „Индоевропска филологија и естетска форма игре”, у: *Савремена проучавања језика и књижевности*, бр. IV, књ. 1, ФИЛУМ, Крагујевац, 2013, стр. 103–112.
3. „Поступци експресивне синтаксе у *Сибиру* Владимира Кецмановића”, у: *Радови Филозофског факултета*, бр. 14, књ. 1, Филозофски факултет, Пале, 2012, стр. 589–606.

IVОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидат испуњава све услове за израду докторске дисертације.

VОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

НАПОМЕНА:	

За ментора је предложен др Александар Милановић, ванредни професор Филолошког факултета у Београду, Катедра за српски језик са јужнословенским језицима.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.

1. *Кратка историја српског књижевног језика*, Београд: Завод за уџбенике, 2004, 2006, 2010.
2. *Језик весма полезан,* Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, Београд, 2013.
3. „Српска ћирилица и концепције књижевног језика у 19. веку“, in:*Семинар српског језика, књижевности и културе. Предавања 1*, Међународни славистички центар, Београд, 2012, 131–141.
4. „Дериватолошке карактеристике индивидуалних неологизама у *Словару* Ђорђа Марковића Кодера“, *НССВД* 40/1, 2011, 351–361.
5. „Граматичке и лексичке паралеле између српских писаца из Војводине и хрватских писаца у 19. веку“, in: *Srpski pogledi na odnose između srpskog, hrvatskog i bošnjačkog jezika*, I/2, Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz – Beogradska knjiga, 2010, 161–173.
6. „Стабилизација вуковског језика у делу *Наука о државном газдинству или наука о финанцији* (1869) Чедомиља Мијатовића“, *НССВД* 39/1, 2010, 191-201.
7. „Дериватолошка методологија у новијим монографијама о језику писаца предвуковске епохе“, *НССВД* 38/3, 2009, 127-136.
8. „Филолошка рецепција оказионализама код српских писаца у 19. веку“, *НССВД* 38/1, 2009, 243-251.
9. „Синтаксички, лексиколошки и стилистички аспекти синонимије у делима Јована Суботића“, *НССВД* 37/1, 2008, 221-228.
10. „Творбена и лексичка конкуренција у језику Јована Суботића“, *НССВД* 36/1, 2007, 257-267.
11. „Контактни синоними (посрбица – оријентализам) у језику бечких*Новина Сербских*“, in:*Четврти лингвистички скуп „Бошковићеви дани”*, Подгорица, 1999, 239-246.

Комисија сматра дадр Александар Милановићиспуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за областСрпски језик (историја српског језика).

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:	

1. формулације назива тезе (наслова)

Комисија закључује да је радни назив тезе прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. предмета (проблема) истраживања

Опис теме:

Предмет рада Владимира Вукомановића Растегорца биће опис и анализа језичких и стилских одлика поезије за децу предзмајевског периода. Аутор ће истражити песничка дела објављена између 1765. и 1880. године, тј. између прве песме (и књиге) за децу – Орфелинове *Мелодије к пролећу* (1765) – и покретања Змајевог листа *Невен* (1880), у коме је овај песник објавио највећи број својих текстова и који је касније извршио знатан, и у многим аспектима пресудан, утицај на развој дечје књижевности у Србији. Корпус тако сачињавају књиге песама, циклуси и, у изузетним случајевима, појединачне песме из назначеног периода. Ексцерпирани текстови писани су на славеносрпском, рускословенском и српском народном језику.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложеношћу, актуелношћу и значајем у областима дисертације.

3. Библиографија прелиминарних истраживања

Кандидат је приложио библиографију од библиографских јединица релевантних за истраживање. Овде наводимо јединице најзначајније за истраживање:

1. Вукомановић 2006: Славко Вукомановић, *Српски језик и његов развој*. Београд: ЗУНС.
2. Грицкат 2004: Ирена Грицкат, *Студије из историје српскохрватског језика*. Београд: ЗУНС.
3. Грковић Мејџор 2004: Јасмина Грковић Мејџор, „Увод у историјску синтаксу”, у: *Предавања из историје језика*. Нови Сад: Филозофски факултет.
4. Данојлић 2004: МилованДанојлић, *Наивнапесма*. Београд: ЗЗУНС.
5. Деретић 2007: Јован Деретић, *Историја српске књижевности*. Београд: Сезам бук.
6. Драгићевић 2007: Рајна Драгићевић, *Лексикологија српског језика*. Београд: ЗУНС.
7. Зорнадо 2000: Joseph Zornado,*Inventing the Child. Culture, Ideology, and the Rise of Childhood.* New York: Garland, 2000.
8. Ивић 1987: Иван Ивић, *Човек као animalsymbolicum*. Београд: Нолит.
9. Ивић 1997: Милка Ивић, *О Вуковом и вуковском језику*. Београд: Чигоја штампа.

10. Ивић 2001: Павле Ивић, *Српски народ и његов језик*. Сремски Карловци – Нови Сад: ИК Зорана Стојановића.
11. Идризовић–Јекнић 1989: MurisIdrizović, DragoljubJeknić, *KnjiževnostzadjecuuJugoslaviji*. Sarajevo – BačkiPetrovac: KZ Drugari – Kultura.
12. Илић 1964: Војислав И. Илић, *Песнички језик Бранка Радичевића*. Нови Сад: Матица српска.
13. Кејн 2000: T. S. Kane, *Oxford Essential Guide to Writing*. New York: The BerkleyPublishing Group.
14. Ковачевић 1995: МилошКовачевић, „Карактеристичнијезичкипоступциуоформљењусинтаксостилема",у:*Међународнинаучнисастанакслави ста у Вукове дане*. XXIII/2, 19–33. Београд: МСЦ.
15. Ковачевић 1998: Милош Ковачевић, *Синтакса сложене реченице у српском језику*, Београд – Србиње: Рашка школа – Српско просвјетно и културно друштво Просвјета.
16. Ковачевић [3]2000: Милош Ковачевић, *Стилистика и граматика стилскихфигура*. Крагујевац: Кантакузин.
17. Ковачевић 2012: Милош Ковачевић, *Лингвостилистика књижевног текста*.Београд: СКЗ.
18. Кречмер 2008: Anna Kretschmer, „О језику предвуковске српске писмености", у: *Српски језик*, XIII/1–2, 543–552. Београд: Филолошки факултет.
19. Куна 1970: HertaKuna, *JezičkekarakteristikeknjiževnihdjelaDositejaObradovića*. Sarajevo: Akademijanauka i umjetnostiBosne i Hercegovine.
20. Лесковац 1977: МладенЛесковац, „ОкоједнепесмеОрфелинове",у: *Баштина – чланциогледиизсрпскекњижевности*, 45–71. Београд: СКЗ.
21. Лешић [2]2010: Зденко Лешић, *Теорија књижевности*. Београд: Службени гласник.
22. Лурија 1982: AleksandarR. Lurija, *Osnovineurolingvistike*. Beograd: Nolit.
23. Лурија 2002: Александар Лурија, *Језик и свест*. Београд: ЗУНС.
24. Маретић 1963: Томо Маретић, *Граматика и стилистика хрватскога или српскога књижевногјезика*. Загреб: Матица хрватска.
25. Марковић 1973: Slobodan Ž. Marković, *Zapisioknjiževnostizadecu.*Beograd: NIU Interpres.
26. Милановић 2006: Александар Милановић, *Кратка историја српског књижевног језика*. Београд: ЗУ.
27. Милановић 2013: Александар Милановић, *Језик весма полезан*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.
28. Милановић 2014: Александар Милановић, *Језик Јована Суботића*. Београд: Чигоја штампа.
29. Милинковић 2010: Миомир Милинковић, *Нацрт за периодизацију српске књижевности за децу*. Нови Сад: Змајеве дечје игре.
30. Милинковић 2012: Миомир Милинковић, *Књижевност за децу и младе: поетика*. Ужице: Учитељски факултет.
31. Мићић 2013: Вишња Мићић, *Синтаксичка анализа реченице у млађим разредима основне школе.* Докторска дисертација.
32. Младеновић 1960: Александар Младеновић, „Прилог проучавању Орфелиновог језика" у: *Зборник за филологију и лингвистику*, III, 153–174. Нови Сад: Матица српска.
33. Николајева 1996: Maria Nikolajeva, *Children's Literature Comes of Age: toward a new aesthetic*. New York:Garland Publishing.
34. Николић 2010: Ненад Николић, *Меандри просвећености*. Београд: Службени гласник.
35. Опачић 2009: Зорана Опачић, *Антологија српске поезије за децу предзмајевског периода*. Београд: Учитељски факултет.
36. Павић 1991: Милорад Павић, *Историја српске књижевности 2 – Барок*. Београд: Досије – Научна књига.
37. Павић 1991б: Милорад Павић, *Историја српске књижевности 3 – Класицизам*. Београд: Досије: Научна књига.
38. Петковић 1935: Сава Петковић, *Речник црквенословенског језика*. Сремски Карловци: Српска манастирска штампарија.
39. Петровић 2008: Тихомир Петровић, *Историја српске књижевности за децу.* Нови Сад: Змајеве дечје игре.
40. Пипер и др. 2005: *Синтакса савременога српског језика. Проста реченица*. Београд – Нови Сад:Институт за српски језик САНУ – Београдска књига – Матица српска.
41. Поповић 1975: Миодраг Поповић, *Романтизам*, књ. 3. Београд: Нолит.
42. Прањић[3]1985: KrunoslavPranjić, *Jezikiknjiževnodjelo*.Beograd: Igro nova prosveta.

43. Радовановић1990: MiloradRadovanović, *Spisiizsintakseisemantike*.SremskiKarlovci – Novi Sad: IK ZoranaStojanovića – Dobra vest.
44. Радовановић[3]2003: MiloradRadovanović, *Sociolingvistika*.SremskiKarlovci – NoviSad: IKZoranaStojanovića.
45. Рифатер 1990a: MichaelRiffaterre, „Kriterijizastilskuanalizu", u: *Quorum*. Zagreb : RZ RK SSOH, 5/5–6, 524–537.
46. Рифатер 1990b: MichaelRiffaterre, „Stilističkikontekst", u: *Quorum*. Zagreb : RZ RK SSOH, 5/5–6, 538–545.
47. РКТ 1985: *Rečnikknjiževnihtermina*. Beograd, Nolit.
48. Симић [2]2001: Радоје Симић, *Општа стилистика*. Београд–Никшић: Јасен.
49. Симић–Јовановић 2002: Радоје Симић, Јелена Јовановић, *Основи теорије функционалних стилова*. Јасен: Београд.
50. Симић–Јовановић 2002: Радоје Симић, Јелена Јовановић, *Српска синтакса*. Београд–Никшић: Јасен.
51. Стевановић [5]1991: Михаило Стевановић, *Савремени српскохрватски језик (граматички системи и књижевнојезичканорма) II – Синтакса*. Научна књига: Београд.
52. Суботић 1995: Љиљана Суботић, „О парцелацији реченице (у *Сеобама* М. Црњанског и*Хазарском речнику* М. Павића)", у:*Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*. XXIII/1, 347–353. Београд: МСЦ.
53. Суботић 2007: Љиљана Суботић, „Барокна геометрија реченице доситејевског типа књижевног језика (Стеријин роман *Дејан и Дамјанка*)", у: *Синтаксичка истраживања (дијахроно-синхрони план)*. Нови Сад: Филозофски факултет.
54. Тимотијевић 2006: Божидар Тимотијевић, *Рађање модерне приватности*. Београд: Клио.
55. Толстој 2004: Никита И. Толстој, *Студије и члнаци из историје српског књижевног језика*. Београд – Нови Сад: ЗУНС, Вукова задужбина – Матица српска.
56. Тошовић 2004: Бранко Тошовић, „Експресивност",у: Стил,3/2004, 25–61. Бања Лука– Београд: Књижевна задруга –УКС.
57. Ћорић 2005: Божо Ћорић, „Стилистички аспекти деривације"у:*Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*. XXIII/2, 103–108. Београд: МСЦ.
58. Унбегаун 1995: Борис Унбегаун, *Почеци књижевног језика код Срба*. Београд – Нови Сад: Вукова задужбина: Орфелин: Матица српска.
59. Филд 2005: John Field, *Psycholinguistics – The Key Concepts*. London – New York: Routledge.
60. Чаркић 2002: Милосав Ж. Чаркић, *Увод у стилистику*. Београд: Научна књига.
61. Џонсон 1973: Бернард Џонсон, „Неки видови песништва Захарије Орфелина", у: *Од барока до класицизма*, прир. Милорад Павић, стр. 127–183. Београд: Нолит

4. циљеви истраживања

Циљеви

Циљ рада је да се системски опише и анализира језички и стилски аспект поезије за децу предзмајевског периода.

Хипотезе

Претпоставка је да су на формирање текста поезије за децу утицали разноврсни фактори и да су сви оставили трага у њеном језичком и стилском обликовању. Фактори би се условно могли груписати у неколико категорија: 1) прилике у српском књижевном језику; 2) књижевно-историјске прилике; 3) порекло аутора; 4) тематска усмереност текста; 5) свест о психо-интелектуалним могућностима реципијента.

5. очекивани резултати

Истраживање би требало да покаже:1) како су прилике у српском књижевном језику и буран период језичких превирања и смењивања доминантног типа књижевног језика оставили трага на свим језичким нивоима; 2) како су књижевно-историјске прилике утицале на то да се у књижевности за децу јавља језички и стилски репертоар који је сличан доминантном у књижевности „за одрасле" у датом периоду; 3) како је порекло аутора оставило трага кроз присуство дијалектизама или форми разговорног језика; 4) како су текстови са различитом тематском доминантом писани уз различит степен уплива језичких варијанти (нпр. они који у себи садрже религиозне конотације највероватније су задржали у себи неке црквенословенске црте и сл.; уп. Толстој 2004); 5) како је свест о психо-интелектуалним могућностима реципијента условила прилагођавање језика на свим нивоима (избегавање употребе облика који се не могу чути у свакодневном говору, мање захтевна линеаризација реченичних конституената, снижена учесталост инверзија, интерполација, хипотаксичких односа; с друге стране, чешћа употреба екскламације

и интерогације и сл.). Посебно ће бити занимљиво промотрити оне случајеве у којима се утицај фактора сукобљава. На пример, организација реченице типична за барокне тендецније у књижевности или пак романтичарска разбарушеност стила (фактор 2), која подразумева многе интерјекције, стоји насупрот свести о могућностима реципијента и имплицитном захтеву за језичким прилагођавањем, који подразумева уклањање тих интерјекција, ради веће разумљивости и читљивости (фактор 5). Како се поезија овог периода у историјама дечје књижевности оцењује као изразито дидактична, очекујемо да се кроз анализу покажу и језичка и стилска средства која том утиску доприносе.

6. план рада

Рад ће бити сачињен из пет целина. У првом, уводном поглављу покушаћемо да мапирамо контекст и могуће утицаје на формирање поезије за децу у назначеном периоду. У њему ћемо почетке књижевности за децу контекстуализовати у односу на: 1) социо-културне прилике које условљавају постанак књижевности за децу, 2) стање у књижевном језику код Срба и 3) доминантне књижевне формације у књижевности за одрасле у назначеном периоду. У другом, трећем и четвртом поглављу описаћемо и анализираћемо грађу на три граматичко-стилска нивоа: 1) на нивоу фонологије/ графије, 2) на нивоу морфологије и творбе речи, 3) на нивоу синтаксе. Свако од поглавља састојаће се из два дела: први ће дати граматички опис датог нивоа, други стилски релевантне поступке на анализираном нивоу. Сваки од делова пак подразумева хронолошки организован опис језика и стила на датом граматичком нивоу свих писаца за децу чији су текстови узети за корпус, а, на његовом крају, упоређивање уочених карактеристика. Таквим приступом требало би да се добије прегледна слика промена унутар књижевности за децу у предзмајевском периоду, која ће бити сажето дата у закључним разматрањима као последња, пета целина.

7. методе истраживања

У истраживању ће се користити неколико различитих техника. То су: преглед, ексцерпција, класификација, анализа и обрада корпуса.

VIЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ КАНДИДАТА:

НАПОМЕНА:

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је подобан за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области Српски језик (историја српског језика).

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др подобан/на за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидата и предложене теме докторске дисертације а да се за ментора именује (звање) Филолошког факултета у Београду.

	ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ
	1.
	2.
	3.